

**Salon kaupunki
Elinvoimajaosto**

**Vuoden 2027 talousarvioehdotus
Henkilöstösuunnitelma 2027-2030
Investointisuunnitelma 2027-2031**

Sisällysluettelo

.....	
1. Henkilöstösuunnitelma 2027-2030	3
1.1 Uudet virat ja työsuhteet 2027-2030	3
1.2 Määräaikaiset toimet ja työsuhteet 2027-2030.....	4
2. Henkilöstösuunnitelman - perustelut.....	5
2.1 Uudet virat ja työsuhteet 2027 - 2030	5
2.2 Määräaikaiset toimet ja työsuhteet 2027 - 2030	5
3. Toimintastrategia 2027-2030	7
4. Toimialan painopisteet	7
Elinvoimapalvelut hallinto	8
Maankäyttöpalvelut	9
Elinkeinopalvelut	11
3.2.1 Liikennepalvelut	11
3.2.2 Kaupungin kehittäminen	14
Työllisyyden ja kotoutumisen edistäminen.....	17
5. Investointisuunnitelma 2027-2031	23
6. Investointisuunnitelman 2027-2031 perustelut.....	26

1. Henkilöstösuunnitelma 2027-2030

1.1 Uudet virat ja työsuhteet 2027-2030

Toimielin	Tehtävänimike	Uusi, vakituinen	Uusi, alkaen	Toimialan ehdotus tehtävä- kohtaiseksi palkaksi/kk	Vuosi-kustannus 2027, sis. lisät ja sivukulut	Vuosi-kustannus/ vuosi, sis. lisät ja sivukulut
Palvelualue, kustannuspaikka						
Kaupungin kehittäminen						
6510 elinkeinokehittäminen	tapahtumakoordinaattori	uusi, vakituinen	1.1.2027	3 860,18	71 003,53	71003,53
Työllisyys- ja kotouttamispalvelut						
6534 Monialaiset palvelut (työllisyysalue)	palvelukoordinaattori	uusi, vakituinen	1.1.2027	3 296,85	60 641,73	60 641,73

1.2 Määräaikaiset toimet ja työsuhteet 2027-2030

Toimielin Palvelualue, kustannuspaikka	Tehtävänimike	Määräaikainen	Määräaikainen, ajanjakso	Toimialan ehdotus tehtävä- kohtaiseksi palkaksi/kk	Vuosi- kustannus 2027 sis. lisät ja sivukulut	Vuosi-kustannus/ vuosi sis. lisät ja sivukulut
Maankäyttöpalvelut						
5114 Paikkatietopalvelut	Kartoittajaharjoittelija	Määräaikainen 3kk	1.6.2027-31.8.2027	2 301,30	10 582,44	10 582,44
5110 Maankäyttöpalvelujen hallinto	Suunnittelijaharjoittelija	Määräaikainen 3kk	1.6.2027-31.8.2027	2 301,30	10 582,42	10 582,42
Maankäyttöpalvelut yhteensä				4 602,60	21 164,86	21 164,86
Kaupungin kehittäminen						
5155 tori	torivalvojan lomasijainen	uusi, määräaikainen	1.1.2027(vuosiloman ajan 2kk)	2 468,73	7 568,24	7 568,24
Työllisyys- ja kotouttamispalvelut						
6550 Kunnan kotoutumisohjelma (kotoutumisalue)	kotoutumisohjaaja	Määräaikainen	1.1.-31.12.2027	3 430,61	63 102,09	63 102,09

2. Henkilöstösuunnitelman - perustelut

2.1 Uudet virat ja työsuhteet 2027 - 2030

Elinvoimajaosto

Elinkeinopalvelut, kaupungin kehittäminen

6628 Tapahtumakoordinaattori

Esitetään tapahtumakoordinaattorin työsuhteen vakinaistamista. Tapahtumakoordinaattori on keskeisessä roolissa Salon kaupungin elinvoiman kehittämisessä edistäen houkuttelevien tapahtumien saamista kaupunkiin ja olemassa olevien tapahtumien kehittämistä. Koodinaattori huolehtii tapahtumiin liittyvästä yhteistyöstä tapahtumajärjestäjien kanssa, valmistelee rahoituspäätökset ja vastaa kaupungin puolelta sujuvasta yhteistyöstä myös organisaation sisällä. Tehtävä on ollut täytettynä määräaikaisesti neljän vuoden ajan. Mikäli tapahtumakoordinaattoria ei ole, tarkoittaa tämä käytännössä kehittämistyön loppumista.

Työllisyys- ja kotoutumispalvelut

6534 Palvelukoordinaattori, Ohjaamo

Työllisyysalueen nuorten Ohjaamon toiminnasta vastaavan palvelukoordinaattorin viran vakinaistaminen. Nuorten Ohjaamon toiminnasta vastaavan palvelukoordinaattorin tehtävä on ollut määräaikaisena ajalla 10.3.2025–31.12.2026 työ- ja elinkeinoministeriön myöntämän kannustinrahoituksen turvin. Määräaikaisuuden aikana Ohjaamon toimintaa, palveluverkostoja ja tunnettuutta on kehitetty suunnitelmallisesti. Palvelukoordinaattorin tehtävänä on jatkossakin kehittää ja koordinoita Salon työllisyysalueen nuorten monialaista yhteispalvelua, joka on lakisääteinen palvelu. Tehtävään kuuluu nuorten yksilö- ja ryhmäohjausta sekä työllisyyspalvelujen tehtäviä. Asiakkaina ovat alle 30-vuotiaat Salon työllisyysalueen työnhakijat, ja toiminnan erityisenä kohderyhmänä ovat tukea tarvitsevat nuoret. Viran vakinaistamisella turvataan Ohjaamon toiminnan jatkuvuus, palvelujen kehittäminen sekä nuorten monialaisen tuen toteutuminen koko työllisyysalueella.

2.2 Määräaikaiset toimet ja työsuhteet 2027 - 2030

Elinvoimajaosto

Maankäyttöpalvelut

5110 Maankäyttöpalvelujen hallinto

v. 2027 Suunnittelijaharjoittelija, 3kk

Maankäyttöpalveluilla on aiempina vuosina ollut diplomityöntekijä, 6 kk. Tällä hetkellä sopivia lopputyöaiheita ei ole. Sen sijaan maankäyttöpalveluille tulee vuosittain tiedusteluita opiskelijoiden harjoittelupaikoista. Vuoden 2027 talousarviossa onkin syytä varata erikseen rahaa tähän tarkoitukseen. Suunnittelijaharjoittelijan työpanos tarvitaan kesäaikana tehtäviin selvitystöihin mm. luontokartoituksiin ja rakennusinventointeihin. Koulutustaustan ja osaamisen perusteella työtehtävät voivat olla myös eriasteisia kesäajalla tehtäviä suunnittelutöitä (3 kk:n henkilötyöpanos). Maankäyttöpalvelujen rekrytoinneissa on ollut haasteita. Jotta jatkossa rekrytointihaasteilta vältyttäisiin, olisi hyvä päästä markkinoimaan kaupunkia työnantajana jo opiskeluvaiheessa.

5114 Paikkatietopalvelut v. 2027 Kartoittajaharjoittelija, 3kk

Maankäyttöpalveluille tulee vuosittain tiedusteluja opiskelijoiden harjoittelupaikoista. Vuoden 2027 talousarviossa onkin syytä varata erikseen rahaa tähän tarkoitukseen.

Paikkatietopalvelut tarvitsevat kartoittajaharjoittelijan, jotta kesäaikaanakin mittaustoimintaa voidaan jatkaa keskeytymättä kesälomista huolimatta (3 kk:n henkilötyöpanos). Kartoittaja-rekrytoinneissa on ollut haasteita. Jotta jatkossa rekrytointihaasteilta vältyttäisiin, olisi hyvä päästä markkinoimaan kaupunkia työnantajana jo opiskeluvaiheessa.

Elinkeinopalvelut

Kaupungin kehittäminen

5315 torialueet v 2027 torivalvojan lomasijaisuus

Palkkavaraus torivalvojan vuosilomasijaiselle, joka työskentelee noin kaksi kuukautta vuoden aikana. Sijainen tarvitaan torin päivittäisten toimintojen turvaamiseksi myös vuosilomien aikana.

Työllisyys- ja kotoutumispalvelut

6550 Kotoutumisalue

Kotoutumisohjaaja (vuodelle 2027)

Kotoutumisalueella työskentelee 2,5 HTV kotoutumisohjaajaa. Palvelu on ollut jo pitkään hyvin kuormittunut, mikä on johtunut erityisesti alueen tilapäistä suojelua saavien ukrainalaisten runsaasta määrästä. Kotoutumisohjaajan tehtävä liittyy kotoutumislain mukaisiin kunnan velvoitteisiin ja palvelee sopimuksen mukaisesti myös Salon työllisyysalueen muita kuntia. Tehtävän tavoitteena on edistää kotoutujien ja muiden maahanmuuttajien mahdollisimman nopeaa ja sujuvaa integroitumista suomalaiseen yhteiskuntaan. Kotoutumisohjaajan keskeisiin tehtäviin kuuluu kotoutumissuunnitelmien laatiminen sekä maahanmuuttajien ohjaus, neuvonta ja tuki arjen eri tilanteissa. Työ painottuu asiakaslähtöiseen palveluohjaukseen, viranomais- ja verkostoyhteistyöhön sekä kotoutumista edistävien palvelujen ja toimenpiteiden suunnitteluun, koordinointiin ja toteuttamiseen. Määräaikaisen kotoutumisohjaajan virkasuhteella varmistetaan lakisääteisten palvelujen saatavuus, kotoutumisprosessin sujuvuus sekä kasvaneeseen palvelutarpeeseen vastaaminen koko työllisyysalueella.

3. Toimintastrategia 2027-2030

Elinvoimapalvelujen talousarvioehdotus jakaantuu toimialan kahden toimielimen, kaupunginhallituksen elinvoimajaoston sekä rakennus- ja ympäristölautakunnan alaisuuteen.

Elinvoimapalvelujen toimiala luo edellytyksiä kaupungin ja kaupungissa toimivien sidosryhmien toiminnan kehittämiseksi. Tarkoituksena on, että ihmiset voivat toteuttaa unelmiaan ja yritykset suunnitelmiaan. Toimintaa ohjaa kaupungin strategia ja sen pohjalta johdetut tarkemmat tavoitteet. Keskeisenä tavoitteena on, että rakentamiskelpoisia ja tavoiteltuja tontteja on riittävästi tarjolla niin asumiseen kuin yritystoimintaan, niin että edellytykset ovat olemassa kaupungin asukasluvun kasvun jatkumiselle tai ainakin muuttovoitolle.

Salo on yhteistyöhaluinen kumppani ja reagoi nopeasti, kun ilmenee tarve kaavoitushankkeisiin tai perusrakenteen kehittämiseen. Julkinen toimintaympäristö edistää kaikkien väestöryhmien liikkumista ja yhdessäoloa sekä työllisyyden paranemista.

Rakennus- ja ympäristövalvonnan strategia pohjautuu kaupungin strategiaan, sen tavoitteisiin ja painopisteisiin. Viranomaisen toiminnassa korostuu lupien käsittelyn ja valvonnan toteuttamisen sujuvuus. Viranomaisluonteesta huolimatta toiminnan asiakaspalveluun kiinnitetään huomiota. Asiantuntijaorganisaation henkilöstön koulutukseen ja osaamiseen kiinnitetään huomiota. Hyvällä johtamisella mahdollistetaan henkilöstön toimintakyky kiireisessä ja ajoittain henkisesti raskaassa toimintaympäristössä. Johtamisessa painotetaan päivittäisjohtamisen -mallia. Palveluissa tavoitteet tulee olla painopistealueilla selkeät ja niiden seurantaan tulee muodostaa riittävät mittarit.

4. Toimialan painopisteet

Toimialan tärkeä yhteinen painopiste on toimialan kehittäminen palvelujen yhteistyössä ja menettelytapojen kehittäminen siihen suuntaan, että tarvittavat eri näkökulmat ja vaikutukset otetaan toiminnoissa huomioon riittävän varhaisessa vaiheessa ja asian edellyttämällä vakavuudella. Tässä jokaisen palvelun aloitteellisuus ja alttius huomioida esiin tulevat seikat on onnistumisen edellytys. Toimialan viranomaispalvelut ja elinkeinojen kehittämiseen panostavat palvelut ovat jo tottuneet toimimaan hyvässä yhteistyössä ja jatkossa menettelytapoja on hyvä kehittää yhdessä.

Työllisyys- ja kotoutumisalueen toiminta Salon ja Someron kaupunkien sekä Koski Tl:n ja Marttilan kuntien alueella muodostaa sekä henkilöstömäärältään että taloudeltaan elinvoimapalvelujen suurimman palvelualueen. Sen toiminnan kolmas vuosi käynnistyy edelleen heikentyneessä työllisyystilanteessa, joka toisaalta tuo kunnille merkittäviä taloudellisia paineita että lisää palvelujen kysyntää. Irtisanomisuutisten lomassa on kuitenkin esillä paljon myös merkkejä paremmasta kehityksestä, joten lupa on olla varovaisen toiveikas.

Valmistautuminen Salossa vuonna 2028 pidettäviin asuntomessuihin näkyy sekä elinvoimapalvelujen että teknisten palvelujen talousarviossa. Investointikohteiden suunnittelu ja toteutus etenee yhteistyönä teknisten palvelujen päävastuulla, mutta kaupungin kehittämispalveluihin on esitetty määrärahavaroja hankkeelle.

Rakennus- ja ympäristövalvonnan toiminnan painopisteet esitetään rakennus- ja ympäristölautakunnan talousarvion yhteydessä.

Elinvoimapalvelut hallinto

Tuloslaskelma ulkoinen

Ulkoinen	TP 2025	MTA 2026	LTK 2027	Ero %
5000 (Elinvoimapalvelut hallinto)				
Toimintatuotot	771	665	0	-100,0 %
Tuet ja avustukset	771	665	0	-100,0 %
Toimintakulut	-199 353	-211 173	-235 793	11,7 %
Henkilöstökulut	-153 392	-127 851	-143 393	12,2 %
Palkat	-129 703	-102 529	-116 539	13,7 %
Henkilösivukulut	-23 689	-25 322	-26 854	6,1 %
Palvelujen ostot	-32 984	-64 772	-73 850	14,0 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-583	-1 000	-1 000	0,0 %
Avustukset	-12 000	-12 000	-12 000	0,0 %
Muut menot	-393	-5 550	-5 550	0,0 %
TOIMINTAKATE	-198 582	-210 508	-235 793	12,0 %
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-198 582	-210 508	-235 793	12,0 %

Tuloslaskelma ulkoinen ja sisäinen

Ulkoinen ja Sisäinen	TP 2025	MTA 2026	LTK 2027	Ero %
5000 (Elinvoimapalvelut hallinto)				
Toimintatuotot	771	665	0	-100,0 %
Tuet ja avustukset	771	665	0	-100,0 %
Toimintakulut	-202 834	-215 233	-239 853	11,4 %
Henkilöstökulut	-153 392	-127 851	-143 393	12,2 %
Palkat	-129 703	-102 529	-116 539	13,7 %
Henkilösivukulut	-23 689	-25 322	-26 854	6,1 %
Palvelujen ostot	-36 466	-68 832	-77 910	13,2 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-583	-1 000	-1 000	0,0 %
Avustukset	-12 000	-12 000	-12 000	0,0 %
Muut menot	-393	-5 550	-5 550	0,0 %
TOIMINTAKATE	-202 064	-214 568	-239 853	11,8 %
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-202 064	-214 568	-239 853	11,8 %

Maankäyttöpalvelut

Palvelualue:

Vastuuhenkilö: Maankäyttöjohtaja

Toiminnan kuvaus: Maankäyttöpalvelut huolehtii kaupungin maaomaisuudesta maanhankinnalla ja maaalueiden luovutuksilla. Tehtävänä on myös talous- ja virkistysmetsien hoito ja puunmyynti, paikkatietojärjestelmän ylläpito ja kiinteistönmuodostus ja sen edellyttämät maastomittaukset sekä yksityistie- ja osoiteasiat. Yleis- ja asemakaavoituksella luodaan edellytykset kaupunkikehittämiselle kaavoituskatsauksen mukaisten kaavojen edistämisellä. Kehittämissuunnitelmia laaditaan tarpeen mukaan asemakaavoituksen pohjaksi. Salon keskustaa kehitetään viihtyisämmäksi ja elävämmäksi kaupunkiympäristöksi sekä valmistaudutaan asuntomessujen toteuttamiseen. Yritysalueiden kehittämiseen ja tulevaisuuden tarpeisiin varaudutaan osayleiskaavoin ja asemakaavamuutoksin. Maanhankintaa tehdään aktiivisesti tukemaan kaupungin kehittymistä. Asemakaavoituksen painopisteenä on Salo-Halikko keskustajama. Muita taajamia ja maaseutualueiden asumista ja palvelujen sekä elinkeinotoimintojen kehittymistä edistetään pääosin suunnittelutarveratkaisuin ja poikkeamismenettelyjen kautta.

Tavoitteet

Maankäyttöpalvelut huolehtii kaupungin maaomaisuudesta maanhankinnalla ja maa-alueiden luovutuksilla. Tehtävänä on myös talous- ja virkistysmetsien hoito ja puunmyynti, paikkatietojärjestelmän ylläpito ja kiinteistönmuodostus ja sen edellyttämät maastomittaukset sekä yksityistie- ja osoiteasiat.

Yleis- ja asemakaavoituksella luodaan edellytykset kaupunkikehittämiselle kaavoituskatsauksen mukaisten kaavojen edistämisellä.

Kehittämissuunnitelmia laaditaan tarpeen mukaan asemakaavoituksen pohjaksi. Salon keskustaa kehitetään viihtyisämmäksi ja elävämmäksi kaupunkiympäristöksi sekä valmistaudutaan asuntomessujen toteuttamiseen. Yritysalueiden kehittämiseen ja tulevaisuuden tarpeisiin varaudutaan osayleiskaavoin ja asemakaavamuutoksin. Maaseutualueiden asumista ja palvelujen sekä elinkeinotoimintojen kehittymistä edistetään alueidenkäyttölain mahdollistamien lupamenettelyjen ja tarvittaessa kaavoituksen keinoin.

Merkittävimmät riskit

Henkilöresurssit ovat parantuneet aiempaan nähden. Uusien henkilöiden perehdytykseen tulee kiinnittää erityistä huomiota.

Painopisteet

Resurssit priorisoidaan siten, että palvelutasoa pystytään ylläpitämään kokonaisuuden kannalta kriittisimmissä toiminnoissa. Maanvuokra-, palvelujen myynti- ja puunmyyntitulojen hankkimiseen sekä kaavoituksen yhteydessä tehtäviin maankäyttösopimuksiin kiinnitetään koko ajan huomiota.

Maanhankintaa tehdään aktiivisesti tukemaan kaupungin kehittymistä. Yritysalueiden, kaupallisten palveluiden ja työpaikka-alueiden laajenemista mahdollistetaan asemakaavoituksen avulla. Asuinrakentamismahdollisuuksia lisätään täydennysrakentamisen keinoin Salo-Halikko -keskustajamassa. Yleiskaavoitusta edistetään kaavoitusohjelman mukaisesti. Muita taajamia ja maaseutualueiden asumista ja palvelujen sekä elinkeinotoimintojen kehittymistä edistetään pääosin poikkeamismenettelyjen kautta.

Keskeiset toimintamenojen ja –tulojen perustelut

Maankäyttöpalveluissa kulut syntyvät suurimmaksi osaksi lakisääteisten perustehtävien tekemisestä. Kuluissa ovat mukana mm. yksityisteiden avustukset. Tuloista suurimman osan muodostavat maanvuokratulot ja maankäyttösopimuksiin perustuvat kaavoituskorvaukset sekä maan myyntitulot.

Tuloslaskelma ulkoinen

Ulkoinen	TP 2025	MTA 2026	LTk 2027	Ero %
510 (Maankäyttöpalvelut)				
Toimintatuotot	4 965 537	5 332 551	5 291 800	-0,8 %
Myyntituotot	214 325	464 900	468 900	0,9 %
Maksutuotot	133 606	64 900	64 900	0,0 %
Tuet ja avustukset	13 522	2 751	0	-100,0 %
Muut toimintatuotot	4 604 083	4 800 000	4 758 000	-0,9 %
Toimintakulut	-3 213 285	-3 612 634	-3 599 981	-0,4 %
Henkilöstökulut	-2 026 877	-2 201 934	-2 232 166	1,4 %
Palkat	-1 639 215	-1 775 578	-1 793 139	1,0 %
Henkilösivukulut	-387 661	-426 356	-439 027	3,0 %
Palvelujen ostot	-584 357	-599 520	-615 010	2,6 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-34 714	-23 010	-23 010	0,0 %
Avustukset	-411 346	-445 000	-510 625	14,7 %
Muut menot	-155 992	-343 170	-219 170	-36,1 %
TOIMINTAKATE	1 752 252	1 719 917	1 691 819	-1,6 %
Poistot	-67 793	-74 000	-74 000	0,0 %
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	1 684 459	1 645 917	1 617 819	-1,7 %

Tuloslaskelma ulkoinen ja sisäinen

Ulkoinen ja Sisäinen	TP 2025	MTA 2026	LTk 2027	Ero %
510 (Maankäyttöpalvelut)				
Toimintatuotot	4 966 240	5 332 551	5 291 800	-0,8 %
Myyntituotot	214 325	464 900	468 900	0,9 %
Maksutuotot	134 206	64 900	64 900	0,0 %
Tuet ja avustukset	13 522	2 751	0	-100,0 %
Muut toimintatuotot	4 604 187	4 800 000	4 758 000	-0,9 %
Toimintakulut	-3 294 452	-3 691 754	-3 679 101	-0,3 %
Henkilöstökulut	-2 026 877	-2 201 934	-2 232 166	1,4 %
Palkat	-1 639 215	-1 775 578	-1 793 139	1,0 %
Henkilösivukulut	-387 661	-426 356	-439 027	3,0 %
Palvelujen ostot	-615 732	-637 050	-652 540	2,4 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-38 972	-23 010	-23 010	0,0 %
Avustukset	-411 346	-445 000	-510 625	14,7 %
Muut menot	-201 526	-384 760	-260 760	-32,2 %
TOIMINTAKATE	1 671 788	1 640 797	1 612 699	-1,7 %
Poistot	-67 793	-74 000	-74 000	0,0 %
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	1 603 996	1 566 797	1 538 699	-1,8 %

Elinkeinopalvelut

3.2.1 Liikennepalvelut

Palvelualue: Elinkeinopalvelut

Vastuuhenkilö: Liikennepalvelupäällikkö

Toiminnan kuvaus: Liikennepalvelut vastaa kaupungin lakisääteisistä oppilaskuljetuksista, ruokakuljetuksista ja joukkoliikenteestä. Salon kaupunki on alueensa toimivaltainen tieliikenteen viranomainen. Joukkoliikenteen osalta liikennepalvelut vastaa joukkoliikenteen organisoinnista sekä joukkoliikenteeseen liittyvien viranomaisasioiden valmistelusta päätöksentekoon ja näiden päätösten toimeenpanosta. Kaupungin kutsuhjattu palveluliikenne on osa joukkoliikennettä. Oppilaskuljetusten osalta liikennepalvelut toimii tukipalveluna sivistyspalveluille vastaten sekä kuljetusetuuspäätöksistä että kuljetusten organisoinnista. Ruokakuljetusten osalta liikennepalvelut puolestaan toimii tukipalveluna kaupungin ravitsemuspalveluille huolehtien kuljetushankinnoista ja kuljetuslaskutuksen seurannasta.

Tavoitteet

Liikennepalvelut keskittyy huolehtimaan vastuullaan olevien joukkoliikenne- ja oppilaskuljetuspalvelujen toimivuudesta ja kehittämisestä sekä ruokakuljetusten laskutuksen seurannasta. Sen lisäksi vuoden 2027 pääpaino on sujuvan joukkoliikenteen sopimuskauden vaihtumisen varmistamisessa. Tavoitteena on myös kehittää palveluliikennettä ja jatkaa matkaketjuyhteistyötä muiden henkilöliikennetoimijoiden kanssa. Oppilaskuljetusten osalta jatketaan syksyllä 2025 käyttöön otetun oppilaskuljetusten toiminnanohjausjärjestelmän kehittämistä.

Salon ilmasto- ja ympäristöohjelmaan on kirjattu, että joukkoliikenteen houkuttelevuutta ja palvelutasoa tulee edistää ja kaupungin kuljetuksia tehostaa. Vuonna 2027 kaupungin joukkoliikenteen palvelutaso paranee uuden sopimuskauden käynnistyessä kesäkuun alussa, ja aamu- ja iltavuorojen määrän kasvaessa vanhaan sopimukseen verrattuna. Lisäksi keskusta-alueen linjasto muuttuu: päällekkäiset linjat vähenevät ja joukkoliikenteen linjasto kattaa aiempaa laajemmin keskustan eri osia. Paikun markkinointiin ja tiedotukseen panostetaan aktiivisesti, Paikkua esitellään tapahtumissa ja kuntalaisia kannustetaan ilmasto- ja ympäristöstrategian mukaisesti liikkumaan kestävällä tavalla.

Liikennepalvelut huolehtii lisäksi toimivaltaisen joukkoliikenneviranomaisen lakisääteisiin tehtäviin liittyvästä valmistelusta siitä vastaavalle luottamushenkilötoimielimelle sekä liikennettä koskevien laki- ja direktiivimuutosten huomioimisesta kaupungin kuljetuksissa. Tiimin asiantuntijat osallistuvat myös aktiivisesti maakunnalliseen ja valtakunnalliseen joukkoliikenteen, matkaketjujen sekä viranomaisten kustantamien henkilökuljetusten kehittämis yhteistyöhön.

Merkittävimmät riskit

Vuonna 2027 liikennepalvelujen vastuulla olevien kuljetuspalvelujen sujuvuuden varmistamisen kannalta merkittävin yksittäinen riski on edelleen liikennepalvelun asiantuntijoiden jaksaminen. Henkilöstön työkuormitus on ollut useita vuosia huolestuttavalla tasolla. Jokainen tiimin asiantuntija vastaa omasta vastuukokonaisuudestaan itsenäisesti, joten myös hiljaisen tiedon määrä on suuri ja kenen tahansa tiimiläisen poissaolo rampauttaa tiimin toimintaa merkittävästi. Riskinä ovat irtisanoutumiset, mikä oppilaskuljetuskoordinaattorin osalta jo realisoitui keväällä 2026. Riski on vakava, sillä osaavista kuljetusalan ammattilaisista on suuri kysyntä valtakunnallisesti.

Oppilaskuljetusten osalta taloudellinen riski liittyy harkinnanvaraisten erityiskuljetettavien määrän jatkuvaan kasvuun. Kuljetuksia anotaan terveydellisiin syihin vedoten aikaisempaa enemmän, kuljetettavien tarpeet

ovat haasteellisempia ja vaativat poikkeuksellisempia kuljetusratkaisuja. Myös alueen petoeläintilanteen kehitys on epävarmuustekijä oppilaskuljetusten osalta.

Joukkoliikenteen osalta merkittävin riski kohdistuu kustannuskehitykseen. Kaupungin kokonaistalouden näkökulmasta on tärkeää, että joukkoliikenteen palvelutaso vastaa kuntalaisten tarpeita ja joukkoliikenteen käytön kehitys ja sitä kautta lipputulot kasvu jatkuu vahvasti positiivisena. Tuottojen osalta tunnistetaan myös, että valtion taloustilanne aiheuttaa epävarmuutta sekä joukkoliikenteen valtionavustuksiin että kuntarajat ylittävien yhteislinjojen tulevaisuuteen. Pienenevät ikäluokat puolestaan tulevat vaikuttamaan alentavasti KELA:lta toisen asteen opiskelijoista saataviin lipputuloihin.

Kaikkien kuljetuspalvelujen osalta merkittävän riskin muodostaa edelleen epävarma maailmantilanne ja sen vaikutukset muun muassa polttoaineen hintoihin ja indeksitarkastusten kautta kaupungin kuljetuskustannuksiin.

Painopisteet

Liikennepalvelujen työn painopiste on tiimin vastuulla olevien kuljetuspalvelujen saatavuuden varmistamisessa normaalioloissa ja arjen häiriötilanteissa. Vuoden 2027 painopisteenä on erityisesti joukkoliikenteen uuden sopimuskauden sujuva käynnistäminen sekä oppilaskuljetusten osalta seurannan ja kuljetusten optimoinnin kehittäminen. Lisäksi tullaan panostamaan Paikun ja palveluliikenteen markkinointiin, jotta joukkoliikenteen palvelut tulevat kaikille salolaisille tutuiksi, joukkoliikenteen käyttö kasvaa ja kaupungin kustannukset pienenevät.

Keskeiset toimintamenojen ja –tulojen perustelut

Talousarvion perusteena on käytetty olemassa olevia kuljetus- ja palvelusopimuksia, kesällä 2026 tehdyn joukkoliikennehankinnan voittanutta tarjoutta, joukkoliikenteen matkamäärä- ja lipputulotietoja sekä kuluvan vuoden 2026 palveluostojen toteumaa ja indeksikehitystä.

Liikennepalvelujen talousarvioon kirjatut palveluostojen menot perustuvat joukkoliikenteen osalta tammi-toukokuun osalta nykyisten sopimusten mukaisiin kustannuksiin ja kesä-joulukuun osalta kesällä 2026 kilpailutettuihin tarjoushintoihin. Kustannuksissa on huomioitu sopimusten mukainen indeksitarkistus. Palveluostoihin on varattu määrärahat vain maanantai-perjantailiikenteelle. Joukkoliikenteen toimintatuotot on arvioitu tammi-kesäkuun 2026 lipputulototeutuman perusteella ottaen huomioon uuden, aikaisempaa laajemman palvelutason arvioitu positiivinen vaikutus matkustukseen ja lippuhintojen tarkistuksen vaikutus. Joukkoliikenteen valtionavustuksen ja KELA:lta saatujen lipputulotien osalta tuottojen arvioidaan pysyttävän vuoden 2026 tuottojen tasolla.

Ruoka- ja oppilaskuljetusten sekä palveluliikenteen osalta kustannusarvio perustuu voimassa oleviin sopimuksiin. Indeksitarkistukset korottavat hieman sekä oppilaskuljetuksiin, ateriakuljetuksiin että palveluliikenteeseen tarvittavaa määrärahaa. Kokonaisuudessaan liikennepalvelujen toimintamenot kasvavat toimintatuottoja enemmän, joten toimintakate heikkenee vuoteen 2026 nähden.

Tuloslaskelma ulkoinen

Ulkoinen	TP 2025	MTA 2026	LTK 2027	Ero %
6100 (Liikennepalvelut)				
Toimintatuotot	1 193 652	1 199 239	1 375 000	14,7 %
Myyntituotot	657 606	690 000	867 000	25,7 %
Tuet ja avustukset	193 454	191 239	190 000	-0,6 %
Muut toimintatuotot	342 592	318 000	318 000	0,0 %
Toimintakulut	-8 090 194	-8 961 617	-10 508 167	17,3 %
Henkilöstökulut	-467 862	-468 766	-477 387	1,8 %
Palkat	-295 139	-294 076	-299 958	2,0 %
Henkilösivukulut	-172 723	-174 690	-177 429	1,6 %
Palvelujen ostot	-7 605 900	-8 463 971	-10 006 650	18,2 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 759	-17 000	-14 700	-13,5 %
Muut menot	-10 672	-11 880	-9 430	-20,6 %
TOIMINTAKATE	-6 896 542	-7 762 378	-9 133 167	17,7 %
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-6 896 542	-7 762 378	-9 133 167	17,7 %

Tuloslaskelma ulkoinen ja sisäinen

Ulkoinen ja Sisäinen	TP 2025	MTA 2026	LTK 2027	Ero %
6100 (Liikennepalvelut)				
Toimintatuotot	5 807 127	6 215 619	6 681 000	7,5 %
Myyntituotot	5 271 081	5 706 380	6 173 000	8,2 %
Tuet ja avustukset	193 454	191 239	190 000	-0,6 %
Muut toimintatuotot	342 592	318 000	318 000	0,0 %
Toimintakulut	-8 112 250	-8 982 147	-10 528 697	17,2 %
Henkilöstökulut	-467 862	-468 766	-477 387	1,8 %
Palkat	-295 139	-294 076	-299 958	2,0 %
Henkilösivukulut	-172 723	-174 690	-177 429	1,6 %
Palvelujen ostot	-7 610 867	-8 469 961	-10 012 640	18,2 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-8 309	-17 000	-14 700	-13,5 %
Muut menot	-25 212	-26 420	-23 970	-9,3 %
TOIMINTAKATE	-2 305 123	-2 766 528	-3 847 697	39,1 %
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-2 305 123	-2 766 528	-3 847 697	39,1 %

3.2.2 Kaupungin kehittäminen

Palvelualue: Elinkeinopalvelut

Vastuuhenkilö: Yhteyspäällikkö

Toiminnan kuvaus: Kehittämispalvelut vastuualueelle kuuluvat tapahtumien kehittäminen, kansainväliset asiat, kestävä kehitys, Salon kauppatorin hallinto ja kehittäminen sekä Asuntomessut Salossa 2028 - hankkeen valmistelu. Lisäksi palveluista koordinoidaan useita kaupungin ohjelmatoimia, edunvalvontaa ja strategiaa.

Tavoitteet

1. Asuntomessujen edistäminen yhdessä muiden toimialojen kanssa
2. Kaupunkistrategian kärkihankkeiden edistäminen.
3. Kaupungin edunvalvonnan terävöittäminen ja verkostoyhteistyön kehittäminen.

Merkittävimmät riskit

1. Asuntomessuihin liittyvät aikatauluhaasteet on tunnistettu merkittäväksi riskiksi.
2. Kehittämistyön riippuvuus ulkoisista tekijöistä, jotka saattavat vaikuttaa aikatauluihin ja resurssitarpeisiin.
3. Henkilöriskit, mikäli tiimissä sattuu yllättävä ja pidempiaikainen henkilöstövajaus.

Painopisteet

Tapahtumien Salo ja tori

Tapahtumien Salo -kärkihankkeen vuoden 2027 painopisteenä on uusien tapahtumien hankinta ja markkinointiyhteistyön kehittäminen edelleen. On kuitenkin huomioitava, että kehittäminen on kriittisesti riippuvainen henkilöstöresurssista. Ilman henkilöstöresurssia kärkihankkeen työ tyypistyy käytännössä markkinointiyhteistyösopimusten käsittelyyn.

Torin toiminnassa merkittävin muutos on syysmarkkinoiden järjestämisen mahdollinen ulkoistus. Tarkoituksena on aloittaa pilotoimalla mallia vuoden 2027 markkinoilla.

Mahdollistava maankäyttö (Asuntomessut)

Monipaikkaiset Asuntomessut edistävät kestävästä kaupunkikehityksestä keskustan täydennysrakentamisen avulla ja tuovat elinvoimaa Saloon. Kehittämisen palvelut ovat mukana kärkihankkeen edistämisessä ja asuntomessutiimi on osa kehittämisspalveluita. Vuoden 2025 aikana perustettu

Asuntomessujen laaturyhmä jatkaa toimintaansa. Se on messuhankkeen tärkein laatutasoa valvova, hanketta suunnitteleva ja toimeenpaneva taho, joka koostuu Salon kaupungin viranhaltijoista, Suomen Asuntomessujen henkilökunnasta ja muista erityisasiantuntijoista. Rakennushankkeet käynnistyvät alkuvuonna 2027.

Tonttimarkkinoinnista siirrytään vuoden aikana itse messutapahtuman markkinointiin sekä tapahtuman käytännön suunnitteluun. Suunnitteilla on osallistumisia sekä paikallisille että valtakunnalliselle messuille sekä Siuntion Pickalan Asuntomessuille.

Kiertotalouden edelläkävijä ja kestävä kehitys

Salon kaupunki edistää kiertotaloutta, ilmasto- ja ympäristötavoitteita sekä kestävästä kehitystä yhteistyössä alueellisten sidosryhmien kanssa ja kehittämällä resurssiviisaita toimintatapoja omassa organisaatiossaan. Toimintaa ohjaavat kaupunkistrategia, kestävästä kehityksen tavoitteet sekä valmistelussa oleva Salon kaupungin ilmasto- ja ympäristöohjelma. Kaupunki edistää luonnonvarojen kestävästä käyttöä, vastuullisia hankintoja, luonnon monimuotoisuutta sekä ilmastomuutoksen hillintää ja siihen sopeutumista.

Toiminnan keskeisiä painopisteitä ovat Saaristomeren ja lähivesien tilaa parantavat hankkeet, sekä kestävästä kehityksen ja kiertotalouden edistäminen viestinnän, tapahtumien ja yhteistyöverkostojen kautta. Kestävästä elinkeinokehittämisen tueksi järjestetään vuosittainen maatalousfoorumi.

Osaava ja kansainvälinen Salo

Aloitetaan työskentely Eurotowns-verkostossa osallistumalla kokouksiin ja tapahtumiin. Määritellään Salon kaupungille toimintamalli, jossa nimitään Eurotowns-yhteistyön keskeiset osallistujat.

Ystävyyskaupunkitoiminnassa painopiste on Salon vierailuissa ystävyyskaupunkeihin, koska Salossa vastaanotettiin useita valtuuskuntia vuosina 2025 ja 2026. Vieraillaan Ukrainan ystävyyskaupungissa Stryissa. Myös yritysvierailua Stryihin valmistellaan vuodeksi 2027. Kutsutaan Puchheimin uusi pormestari vierailulle Saloon.

Osallistutaan Turun ja Varsinais-Suomen Eurooppa-toimiston EU-verkoston toimintaan sekä Brysselissä järjestettäviin EU-tapahtumiin tarpeen ja mahdollisuuksien mukaan. Ollaan mukana Kuntaliiton EU- ja kv-verkoston työssä sekä Ukraina-verkostossa.

Toteutetaan EU City Twinning - hanke yhdessä Nagykanizsan ja Puchheimin kaupunkien kanssa. Haetaan rahoitusta kansainväliselle romanihankkeelle, mikäli sopiva rahoituskanava aukeaa.

Jatketaan monikulttuurisuusneuvoston toimintaa.

Keskeiset toimintamenojen ja –tulojen perustelut

Talousarvio kasvaa vuodesta 2026 Asuntomessujen hankemaksujen vuoksi noin 400 000 euroa. Palkkoja lukuun ottamatta talousarvio on muilta osin laadittu taloustilanne huomioiden sopeuttavaksi.

Kehittämisen talousarvio sisältää Turun Yliopiston hankkeiden omarahoitusosuuden ja Leader –kuntarahoituksen. Kehittämispalvelut vastaa myös kaupunkiverkostojen sekä tutkimustoiminnan rahoituksesta. Vuonna 2027 on tarkoitus toteuttaa muuttohalukkuustutkimus sekä mahdollisesti tapahtumien vaikuttavuustutkimus toistettaisiin.

Tuloslaskelma ulkoinen

Ulkoinen	TP 2025	MTA 2026	LTK 2027	Ero %
65000 (Kaupungin kehittäminen)				
Toimintatuotot	108 454	166 302	168 150	1,1 %
Myyntituotot	7 078	1 900	2 200	15,8 %
Tuet ja avustukset	7 067	59 952	59 000	-1,6 %
Muut toimintatuotot	94 310	104 450	106 950	2,4 %
Toimintakulut	-2 320 230	-2 761 839	-3 128 866	13,3 %
Henkilöstökulut	-506 720	-561 519	-533 600	-5,0 %
Palkat	-398 457	-454 207	-429 469	-5,4 %
Henkilösivukulut	-108 263	-107 312	-104 131	-3,0 %
Palvelujen ostot	-1 536 725	-1 945 500	-2 348 646	20,7 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-27 116	-42 300	-44 800	5,9 %
Avustukset	-163 090	-181 000	-177 000	-2,2 %
Muut menot	-86 579	-31 520	-24 820	-21,3 %
TOIMINTAKATE	-2 211 776	-2 595 536	-2 960 716	14,1 %
Poistot	-5 031	-18 000	-18 000	0,0 %
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-2 216 806	-2 613 536	-2 978 716	14,0 %

Tuloslaskelma ulkoinen ja sisäinen

Ulkoinen ja Sisäinen	TP 2025	MTA 2026	LTK 2027	Ero %
65000 (Kaupungin kehittäminen)				
Toimintatuotot	108 810	166 302	168 150	1,1 %
Myyntituotot	7 433	1 900	2 200	15,8 %
Tuet ja avustukset	7 067	59 952	59 000	-1,6 %
Muut toimintatuotot	94 310	104 450	106 950	2,4 %
Toimintakulut	-2 376 774	-2 802 069	-3 169 096	13,1 %
Henkilöstökulut	-506 720	-561 519	-533 600	-5,0 %
Palkat	-398 457	-454 207	-429 469	-5,4 %
Henkilösivukulut	-108 263	-107 312	-104 131	-3,0 %
Palvelujen ostot	-1 552 146	-1 962 830	-2 365 976	20,5 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-29 877	-42 300	-44 800	5,9 %
Avustukset	-163 090	-181 000	-177 000	-2,2 %
Muut menot	-124 942	-54 420	-47 720	-12,3 %
TOIMINTAKATE	-2 267 964	-2 635 766	-3 000 946	13,9 %
Poistot	-5 031	-18 000	-18 000	0,0 %
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-2 272 994	-2 653 766	-3 018 946	13,8 %

Työllisyyden ja kotoutumisen edistäminen

Palvelualue: Työllisyys- ja kotoutumispalvelut

Vastuuhenkilö: Työllisyyspäällikkö

Toiminnan kuvaus: Julkiset työvoima- eli TE-palvelut työnhakijoille ja työnantajille sekä kotoutumisen edistämisen palvelut Salon työllisyysalueella (Salo, Somero, Koski Tl. ja Marttila). Salon kaupungin muut työllisyyspalvelut kuten työpajatoiminta, hankkeet sekä työttömyystukien ja Salon Seudun Työkeskus Oy:n toiminnan rahoitus. Salon kaupungin muut kotoutumispalvelut kuten kiintiöpakolaisten vastaanotto, kotivanhempitoiminta ja hanketoiminta.

Tavoitteet

Tavoitteet muodostuvat pääosin Salon kaupungin strategian alaisesta työllisyysohjelmasta Työavain 2030. Tavoitteena on TE- ja KOTO-uudistusten jälkeisenä kolmantena vuotena edelleen kehittää prosesseja ja palveluja. Työllisyystilanne on jatkunut pitkään haasteellisena ja siihen odotetaan positiivista muutosta vuoden 2027 aikana. Tulevat lakimuutokset tulee huomioida palveluissa, muun muassa kotoutumislain ja sen rahoituksen muutokset, kuntouttavan työtoiminnan muutos, pitkäaikaistyöttömien osaamisseteli, työllisyyspoliittinen tuki, Keha-keskuksen tarjoaman tuen päättymisen ja nuorten työllistymissetelin jatkuminen. Osaan lakimuutoksista liittyy erillisiä rahoituksia. Työvoiman kohtaantoa parannetaan selvittämällä työnantajien tarpeita ja työnhakijoiden osaamisen kehittämisen mahdollisuuksia. Suunnittelussa kiinnitetään huomiota työnantajien tuleviin työvoimatarpeisiin, koska toiveissa on, että työpaikkojen määrä kääntyisi vihdoin nousuun. Alueen kotoutumispalveluja kehitetään edelleen tarpeita vastaaviksi, ja niillä myötävaikutetaan integroitumiseen ja asettautumiseen alueelle.

Työllisyysalueen TE-palvelut

Salon työllisyysalueen haastava työllisyystilanne edellyttää eri kohderyhmien palvelutarpeiden sekä resurssien kohdentamisen systemaattista tarkastelua. Työttömien suuri määrä ja työttömyysjaksojen pitkittyminen aiheuttavat alueen kunnille merkittäviä työttömyysturvakustannuksia, joiden hillitsemiseksi tarvitaan uusia vaikuttavia keinoja. Pitkäaikaistyöttömyys on viime vuosien aikana kaksinkertaistunut alueella, minkä vuoksi sen kielteisten vaikutusten ehkäisemiseen ja työllistymisen edistämiseen on tarpeen löytää uusia ratkaisuja.

Työvoimakoulutuksiin varataan 1,7 miljoona euroa. Tästä kotoutumiskoulutusten osuus on edelleen merkittävä, 1,5 miljoona euroa, mutta muuhun kuten yhteishankintakoulutuksiin varattavaa osuutta lasketaan odotettua pienemmän kysynnän takia. Uutena työvoimaviranomaisen lakisääteisenä tehtävänä työvoimakoulutuksiin tulee maahanmuuttajien luku- ja kirjoitustaitokoulutus, jonka osalta tehdään yhteistyötä Salon kansalaisopiston kanssa.

Palkkatukityöllistämisen kohdentamista tulee kehittää. Palkkatukeen aiemmin varatusta 1,5 miljoonasta eurosta esitetään siirrettäväksi puolet (yhteensä 750 000 euroa) Salon työllisyysalueen kuntien työllistämislisiin. Tavoitteena on tällä tavoin edistää työllistymistä sekä varmistaa korkeimmassa työmarkkinatuen kuntaosuuden maksuluokassa (700 päivää) olevien henkilöiden työssäoloehdon täyttyminen, mikä ei palkkatukityössä toteudu. Työllistämisen Salo-lisään liittyvä pilotointi on käynnistetty kesällä 2026 ja siitä saatavia kokemuksia aiotaan hyödyntää mallin jatkokehittämisessä koko työllisyysalueella. Palkkatukeen varataan edelleen 750 000 euroa.

Starttirahan budjettia nostettiin vuodelle 2026, koska edellisenä vuotena rahoitus loppui kesken ja starttirahan jatkoja ei voitu myöntää. Tämän hetken käyttöön perustuen määrää voidaan kuitenkin pudottaa (50 000 eurolla) ja starttirahaan varataan 550 000 euroa.

Nuorten työllisyystilanne on vaikeutunut huolimatta siitä, että Salon työllisyysalueella on kaiken aikaa panostettu erityisesti tämän kohderyhmän työllistymiseen. Ohjaamo-palvelupisteen toimintaa on kehitetty vuosina 2025–2026 Salossa ja Somerolla. Palkatun määräaikaisen palvelukoordinaattorin työn avulla toimintaa on lisätty, sisältöjä on kehitetty ja Ohjaamon toimintaa on tehty tunnetuksi. Tällä on kehitetty työllistymistä edistävän monialaisen yhteispalvelun mukaista nuorten monialaista palvelua. Ohjaamo-toiminnan jatkaminen edellyttää palvelukoordinaattorin palvelussuhteen vakinaistamista talousarvioesityksen yhteydessä.

Kuntouttavaa työtoimintaa koskevaa lainsäädäntöä ollaan muuttamassa, mutta valmistelun nykyinen suunta ei enää vastaa hallitusohjelman alkuperäisiä kirjauksia. Tämänhetkisen arvion mukaan palvelu jatkuisi hyvinvointialueilla kevennettynä ja nykyistä suppeampana toimintana. Työllisyysalueen näkemyksen mukaan jatkossa tarvitaan myös TE-viranomaisen järjestämää palvelua, jonka avulla voidaan aiempaa vaikuttavammin varmistaa vaikeasti työllistyvien kuntalaisten työllistymisen edistäminen. Tässä kokonaisuudessa uravalmennus on osoittautumassa työllistämisen tukien rinnalla merkittäväksi keinoksi.

Ostettavien valmennuspalveluiden rinnalle on vuoden 2026 aikana kehitetty ja pilotoitu omana toimintana työpajaympäristössä toteutettavaa uravalmennuspalvelua. Tähän mennessä saadut tulokset ovat olleet myönteisiä, ja ne tukevat palvelun jatkamista sekä edelleen kehittämistä. Oman tuotannon valmennuksen kohderyhmänä ovat vaikeimmin työllistyvät työnhakijat. Pilottiryhmiin on alkuvaiheessa valittu haastavassa työmarkkina-asemassa olevia nuoria työnhakijoita korkean nuorisotyöttömyyden vuoksi, ja tulokset ovat tähän mennessä erittäin lupaavia.

Kotoutumisalue

Salon työllisyysalueella kotoutujien sekä erityisesti tilapäisen suojelun piirissä olevien ukrainalaisten määrä on pysynyt korkeana, mikä kuormittaa edelleen ohjaus- ja neuvontapalveluja. Etenkin Saloon tulee kaiken aikaa uusia kotoutujia, ukrainan lisäksi myös muista maista. Tilanteeseen vastaaminen edellyttää henkilöstöresurssien vahvistamista sekä ostopalvelujen lisäämistä. Vuodelle 2027 esitetään yhden henkilötyövuoden lisäystä kotoutumispalveluihin. Esitystä perustelee osaltaan kahden kotoutumispalveluja tukeeneen hankkeen päättymisen alkuvuoden 2027 aikana, minkä seurauksena palvelukokonaisuudesta poistuu yhteensä viiden henkilötyövuoden työpanos.

Lisäksi kotoutumispalveluja kehitetään ja asiakkaiden palvelutarve varmistetaan ostopalveluilla. Kielikursseja toteutetaan yhdessä kansalaisopiston kanssa ja niihin voi osallistua koko alueelta. Yhteiskuntaorientaatiotehtävä siirretään TE-palveluista kotoutumisalueelle ja sen budjetti pienenee aiemmasta (33 600 euroa). Työvoimapalvelujen ulkopuolella olevien kotoutujien kotoutumiskoulutusten käyttöä ei ole ollut, joten siihen ei varata enää erikseen rahaa.

Kotoutumispalvelut Salo

Kotoutumiseen liittyviin kuntakorvauksiin on tulossa muutoksia, ja kuntien suoraan saamat laskennalliset korvaukset pienenevät. Samalla kotoutumiskoulutuksen rahoitus siirtyy osaksi kuntien peruspalvelujen valtionosuusrahoitusta. Lakimuutosten on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2027. Työ- ja elinkeinoministeriön lausuntopyynnön asetusmuistion mukaan kunnille ehdotetaan jatkossa seuraavia laskennallisia korvauksia.

Henkilöryhmä	2026, €/hlö/vuosi	2027, €/hlö/vuosi	Muutos euroina	Muutos %
Alle 7-vuotias	2 741 €	3 007 €	+266 €	+9,7 %
7–17-vuotias	2 052 €	2 252 €	+200 €	+9,7 %
18 vuotta täyttänyt, ensimmäinen vuosi	9 793 €	2 816 €	-6 977 €	-71,2 %
18 vuotta täyttänyt, toisesta vuodesta alkaen	2 052 €	2 167 €	+115 €	+5,6 %

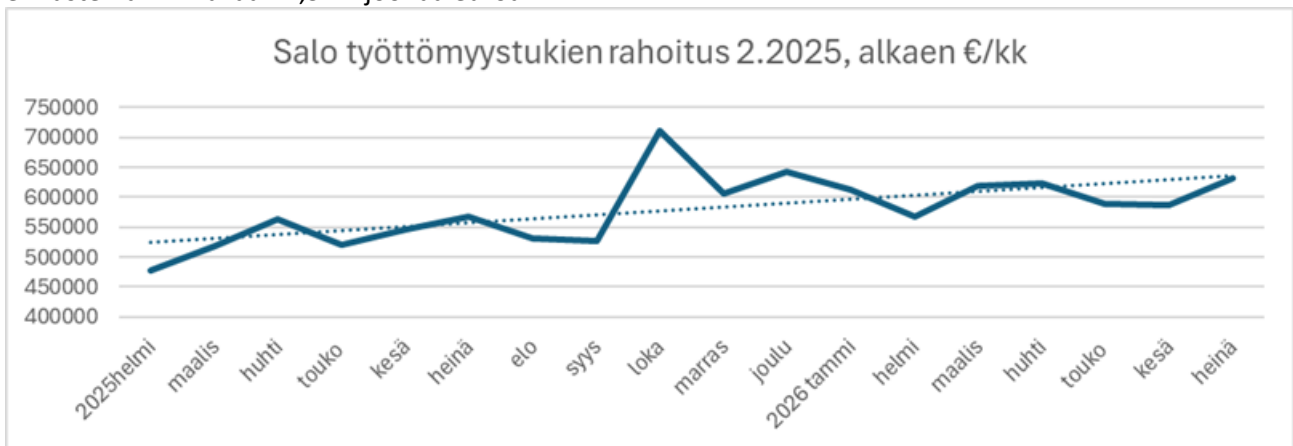
(Lähde: TEM muistio 19.8.2026, yhteenveto AI)

Huomioiden 18 vuotta täyttäneiden, ensimmäisen vuoden ryhmän suuri koko sekä jaksojen päättyminen, korvausten arvioidaan putoavan merkittävästi myös Salon osalta.

Kotivanhemmille tarkoitettua kotoutumista edistävää ryhmätoimintaa jatketaan ja se onkin osoittautunut hyväksi väyläksi edistää kohderyhmän siirtymistä työvoimapalveluihin. Tässä vaiheessa ei ole tiedossa, että Saloon saapuisi ensi vuonna kiintiöpakolaisia, mutta tilanne voi vielä muuttua. Kotoutumishankkeissa uusia suunniteltuja hankkeita ei saatu rahoituksen puuttuessa käyntiin vuoden 2026 aikana. Myös Yhteisöllisen kotoutumisen startti (YKS)-hanke päättyi helmikuussa 2026.

Työllisyyspalvelut kunnan omat

Salon kaupungin työttömyysetuusmaksut ovat edelleen lievässä nousussa. Maksujen määrään vaikuttaa eniten korkeimman maksuluokan (50 %, 700 pv) kohderyhmän määrän tasainen nousu. Elokuun 2026 tilanteessa ennuste vuoden 2026 maksuille on 7,25 miljoonaa euroa (oma seuranta) ja Kuntaliiton ennustemallin mukaan 7,3 miljoonaa euroa.

Työpajatoimintaan ei esitetä tässä tilanteessa lisäresursseja ja kaksi määräaikaista työsuhdetta päättyy vuoden vaihteessa. Lisäksi yhdestä autosta luovutaan. Työpajatoimintaa suunnataan jatkossa uravalmennukseen. Mikäli kuntouttavan työtoiminnan lakimuutos etenee, purkautuu hyvinvointialueen kanssa tehty sopimus samassa aikataulussa.

Yrityssalon ja Someron kaupungin kanssa toteutettu yhteinen kolmevuotinen työllisyysshanke KotoSalon ja KotoSomero – Tehokkuutta kotoutumiseen Salon seudulla, päättyy 31.1.2027. Syksyllä 2026 käynnistyy uusi ESR+-hanke yhdessä Salon seudun kuntayhtymän kanssa. Parempaa kohtaantoa Salon työllisyysalueella-hankkeen tavoitteena on vahvistaa Salon työllisyysalueen elinvoimaa kehittämällä yhtenäisen työnantajapalveluverkosto, tukemalla yrittäjän alkuvaihetta sekä pieniä yrityksiä rekrytoinneissa sekä luomalla uusia malleja työnhakijoiden ja opiskelijoiden työllistymisen edistämiseksi. Hankkeella haetaan

uusia työmahdollisuuksia ja Yrityssalo toimii siinä yhteistyökumppanina.

Merkittävimmät riskit

Työllisyyden edistämisessä merkittävimmät riskit liittyvät erilaisiin muutoksiin työllisyystilanteen kehityksessä, kuten talouden taantumaan, rakennemuutokseen, työpaikkamäärien vähenemiseen, kohtaanto-ongelmaan ja osaavan työvoiman saatavuuteen. Työnhakijoiden määrä ja työttömyysjaksojen pitkittyminen vaikuttavat kaupungin rahoittamaan työttömyysetuuteen. Palvelutoimintaan vaikuttavat myös erilaiset lakimuutokset, joita on viime vuosina ollut runsaasti ja jotka voivat nopeastikin muuttaa toiminnan suuntaa. Nopeissa muutostilanteissa vaaditaan myös nopeaa reagointikykyä.

Työllisyys- ja kotoutumispalvelujen riskiluokituksessa suurimmat riskit ovat

- Työttömyysturvamaksut kasvavat
- Palvelut eivät ole vaikuttavia
- Hyvinvointialueen kanssa tehtävä yhteistyö ja soten lakisääteiset palvelut heikentyvät työllisyysdyspinnassa
- Vaikeimmin työllistyvien työnhakijoiden palvelut heikkenevät (erityisesti kuntouttavan työtoiminnan muutos)
- Henkilöstön ja johdon kuormittuminen, työssäjaksamisen haasteet

Lisäksi huomioitavia riskejä ovat muun muassa uhkaavat asiakastilanteet, tietosuoja- ja tietoturvariskit sekä työtehtävien laaja-alaisen osaamisen vaade. Kaikkiin arvioituihin riskeihin on suunniteltu hallintatoimia, mutta osaan riskeistä on vaikea suunnitella ennaltaehkäiseviä tai korjaavia toimenpiteitä.

Painopisteet

Uudistuksen jälkeisenä kolmantena vuotena painopisteenä on lakisääteisten TE- ja kotoutumispalvelujen sujuvuuden varmistaminen sekä palvelujen ja prosessien kehittäminen. Huomio kohdistuu vaikuttaviin ja kustannustehokkaisiin palveluihin sekä tiedolla johtamisen kehittämiseen. Nuorten, pitkäaikaistyöttömien ja vieraskielisten työnhakijoiden palveluihin kiinnitetään erityistä huomiota. Työpajatoimintaa kehitetään kuntouttavan työtoiminnan muutos huomioiden, ja vaikuttava uravalmennuspalvelu vakiinnutetaan osaksi toimintaa. Myös muut tulevat lakimuutokset huomioidaan palveluissa, ja niiden edellyttämät toimet suunnitellaan ja toteutetaan. Työnantajapalveluja ja työvoiman kohtaantoa kehitetään uuden ESR+-hankkeen avulla. Henkilöstö on avainroolissa, ja työssäjaksamiseen sekä kuormitukseen kiinnitetään edelleen erityistä huomiota. Muutosten jälkeen pyritään varmistamaan työn hyvä ja sujuva arki.

Keskeiset toimintamenojen ja –tulojen perustelut

Suurin osa työllisyyden ja kotoutumisen edistämiseen liittyvistä työtehtävistä on lakisääteisiä viranomais tehtäviä ja ne tulee järjestää ja toteuttaa asianmukaisesti lain edellyttämällä tavalla. Onnistuneella työllisyyden ja kotoutumisen edistämällä lisätään paikallisesti elinvoimaa, työllisyyttä ja hyvinvointia.

Tuloslaskelma ulkoinen

Ulkoinen	TP 2025	MTA 2026	LTK 2027	Ero %
65200 (Työllisyyden ja kotoutumisen edistäminen)				
Toimintatuotot	4 939 844	3 635 912	2 634 910	-27,5 %
Myyntituotot	4 440 189	3 045 520	2 352 170	-22,8 %
Tuet ja avustukset	460 640	534 452	226 800	-57,6 %
Muut toimintatuotot	39 016	55 940	55 940	0,0 %
Toimintakulut	-16 705 784	-17 728 647	-18 133 718	2,3 %
Henkilöstökulut	-4 629 072	-4 684 721	-4 559 404	-2,7 %
Palkat	-3 634 767	-3 759 942	-3 641 428	-3,2 %
Henkilösivukulut	-994 305	-924 779	-917 976	-0,7 %
Palvelujen ostot	-2 917 732	-3 867 421	-3 629 259	-6,2 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-212 656	-184 050	-180 055	-2,2 %
Avustukset	-8 498 035	-8 416 000	-9 224 520	9,6 %
Muut menot	-448 288	-576 455	-540 480	-6,2 %
TOIMINTAKATE	-11 765 940	-14 092 735	-15 498 808	10,0 %
Poistot	-52	0	0	0,0 %
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-11 765 994	-14 092 735	-15 498 808	10,0 %

Tuloslaskelma ulkoinen ja sisäinen

Ulkoinen ja Sisäinen	TP 2025	MTA 2026	LTK 2027	Ero %
65200 (Työllisyyden ja kotoutumisen edistäminen)				
Toimintatuotot	4 956 449	3 655 912	2 654 910	-27,4 %
Myyntituotot	4 456 794	3 065 520	2 372 170	-22,6 %
Tuet ja avustukset	460 640	534 452	226 800	-57,6 %
Muut toimintatuotot	39 016	55 940	55 940	0,0 %
Toimintakulut	-16 894 585	-17 916 537	-18 345 428	2,4 %
Henkilöstökulut	-4 629 072	-4 684 721	-4 559 404	-2,7 %
Palkat	-3 634 767	-3 759 942	-3 641 428	-3,2 %
Henkilösivukulut	-994 305	-924 779	-917 976	-0,7 %
Palvelujen ostot	-3 026 538	-3 990 191	-3 793 049	-4,9 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-221 710	-184 050	-180 055	-2,2 %
Avustukset	-8 498 035	-8 416 000	-9 224 520	9,6 %
Muut menot	-519 230	-641 575	-588 400	-8,3 %
TOIMINTAKATE	-11 938 136	-14 260 625	-15 690 518	10,0 %
Poistot	-52	0	0	0,0 %
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-11 938 190	-14 260 625	-15 690 518	10,0 %

Elinvoimajaoston tuloslaskelma ulkoinen

Ulkoinen	TP 2025	MTA 2026	LTK 2027	Ero %
Toimintatuotot	11 208 258	10 334 669	9 469 860	-8,4 %
Myyntituotot	5 319 197	4 202 320	3 690 270	-12,2 %
Maksutuotot	133 606	64 900	64 900	0,0 %
Tuet ja avustukset	675 454	789 059	475 800	-39,7 %
Muut toimintatuotot	5 080 001	5 278 390	5 238 890	-0,7 %
Toimintakulut	-30 528 846	-33 275 909	-35 606 525	7,0 %
Henkilöstökulut	-7 783 923	-8 044 791	-7 945 950	-1,2 %
Palkat	-6 097 281	-6 386 332	-6 280 533	-1,7 %
Henkilösivukulut	-1 686 642	-1 658 459	-1 665 417	0,4 %
Palvelujen ostot	-12 677 699	-14 941 183	-16 673 415	11,6 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-280 828	-267 360	-263 565	-1,4 %
Avustukset	-9 084 471	-9 054 000	-9 924 145	9,6 %
Muut menot	-701 924	-968 575	-799 450	-17,5 %
TOIMINTAKATE	-19 320 588	-22 941 240	-26 136 665	13,9 %
Poistot	-72 875	-92 000	-92 000	0,0 %
Satunnaiset erät	0	0	0	0,0 %
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-19 393 464	-23 033 240	-26 228 665	13,9 %

Elinvoima jaoston tuloslaskelma ulkoinen ja sisäinen

Ulkoinen ja Sisäinen	TP 2025	MTA 2026	LTK 2027	Ero %
Toimintatuotot	15 839 398	15 371 049	14 795 860	-3,7 %
Myyntituotot	9 949 633	9 238 700	9 016 270	-2,4 %
Maksutuotot	134 206	64 900	64 900	0,0 %
Tuet ja avustukset	675 454	789 059	475 800	-39,7 %
Muut toimintatuotot	5 080 104	5 278 390	5 238 890	-0,7 %
Toimintakulut	-30 880 895	-33 607 739	-35 962 175	7,0 %
Henkilöstökulut	-7 783 923	-8 044 791	-7 945 950	-1,2 %
Palvelujen ostot	-12 841 748	-15 128 863	-16 902 115	11,7 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-299 451	-267 360	-263 565	-1,4 %
Avustukset	-9 084 471	-9 054 000	-9 924 145	9,6 %
Muut menot	-871 303	-1 112 725	-926 400	-16,7 %
TOIMINTAKATE	-15 041 498	-18 236 690	-21 166 315	16,1 %
Poistot	-72 875	-92 000	-92 000	0,0 %
Satunnaiset erät	0	0	0	0,0 %
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-15 114 374	-18 328 690	-21 258 315	16,0 %

5. Investointisuunnitelma 2027-2031

Proj.	Selitys	TP 2025	MTA 2026	Kust.yht.	LTK 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030	TS 2031
nro		€	€	2027-2031	€	€	€	€	€
	Investointimenot								
10	Korvausinvestoinnit								
	113 KI/Kiinteät rakenteet ja laitteet								
	Elinkeinopalvelut								
9562	Torin sähköistyksen uusiminen	-52 833	0	0	0	0	0	0	0
	113 KI/Kiinteät rakenteet ja laitteet yhteensä	-52 833	0	0	0	0	0	0	0
	116 KI/Koneet ja kalusto								
	Maankäyttöpalvelut								
9691	GPS-vastaanotin maankäyttöpalvelut	0	-20 000	0	0	0	0	0	0
	116 KI/Koneet ja kalusto yhteensä	0	-20 000	0	0	0	0	0	0
	10 Korvausinvestoinnit yhteensä	-52 833	-20 000	0	0	0	0	0	0

Proj.	Selitys	TP 2025	MTA 2026	Kust.yht.	LTK 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030	TS 2031
nro		€	€	2027-2031	€	€	€	€	€
30	Uusinvestoinnit								
	310 UI/Maa- ja vesialueet								
	Maankäyttöpalvelut								
9050	Maa- ja vesialueet, tontit	-1 160 550	-1 000 000	-5 000 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000
	310 UI/Maa- ja vesialueet yhteensä	-1 160 550	-1 000 000	-5 000 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000
	311 UI/Rakennukset								
	Elinkeinopalvelut								
9272	Ollikkalan yhteisötila	0	-30 000	0	0	0	0	0	0
	311 UI/Rakennukset yhteensä	0	-30 000	0	0	0	0	0	0
	316 UI/Koneet ja kalusto								
	Maankäyttöpalvelut								
9451	Yhteisilmakuvaus Turun alue	0	0	-100 000	-100 000	0	0	0	0
	Elinkeinopalvelut								
9122	Torin infonäyttö	0	-25 000	0	0	0	0	0	0
9123	Asuntomessujen taideprojekti	0	-30 000	-200 000	-140 000	-60 000	0	0	0
	316 UI/Koneet ja kalusto yhteensä	0	-55 000	-300 000	-240 000	-60 000	0	0	0

Proj.	Selitys	TP 2025	MTA 2026	Kust.yht.	LTK 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030	TS 2031
nro		€	€	2027-2031	€	€	€	€	€
	30 Uusinvestoinnit yhteensä	-1 160 550	-1 085 000	-5 300 000	-1 240 000	-1 060 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000
	Investointimenot yhteensä	-1 213 383	-1 105 000	-5 300 000	-1 240 000	-1 060 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000
	Investointitulot								
30	Uusinvestoinnit (tulot)								
	310 UI/Maa- ja vesialueet								
	Maankäyttöpalvelut								
9050	Maa- ja vesialueet, tontit	233 477	0	0	0	0	0	0	0
	310 UI/Maa- ja vesialueet yhteensä	233 477	0	0	0	0	0	0	0
	30 Uusinvestoinnit (tulot) yhteensä	233 477	0	0	0	0	0	0	0
	Investointitulot yhteensä	233 477	0	0	0	0	0	0	0
	Investoinnit, netto	-979 906	-1 105 000	-5 300 000	-1 240 000	-1 060 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000

6. Investointisuunnitelman 2027-2031 perustelut

30 Uusinvestoinnit

310 UI/Maa- ja vesialueet

Elinvoimajaosto

Maankäyttöpalvelut

9050 Maa- ja vesialueet, tontit

Maanhankintamäärärahan arvioidaan riittävän 1,0 miljoonan euron tasolla.

316 UI/Koneet ja kalusto

Elinvoimajaosto

Maankäyttöpalvelut

9451 Yhteisilmakuvaus Turun alue

Turun kaupunki on käynnistämässä uutta ilmakuvaushankintaa ja on tiedustellut Salon kaupungin osallistumista yhteishankintaan. Yhteishankinnalla saavutetaan hankinta- ja tuotantosynergiaa sekä varmistetaan laadukas ja yhtenäinen aineisto kustannustehokkaasti. Yhteistyö suuremman tilaajan kanssa vähentää hankinnan valmisteluun liittyvää työtä ja mahdollistaa kaupungille laadukkaiden ilmakuvaa-aineistojen hankinnan kilpailukykyiseen hintaan.

Salon kaupungin arvioitu osuus yhteishankinnan kustannuksista on noin 100 000 euroa. Kustannusta voidaan pitää perusteltuna suhteessa aineiston laajaan käyttöön, saavutettaviin työaikasäästöihin, väheneviin maastokäynteihin sekä viranomaistehtävien ja asiakaspalvelun tehokkuuden parantumiseen.

Salon kaupungin eri palvelualueet hyödyntävät ilmakuvia päivittäin osana viranomaistehtäviä, suunnittelua, valvontaa, asiakaspalvelua ja päätöksentekoa. Ajantasainen ilmakuva-aineisto on keskeinen työväline erityisesti elinvoima-, ympäristö- ja infrapalveluissa sekä rakennusvalvonnassa, maaseutupalveluissa, kuljetuspalveluissa ja paikkatietotoiminnoissa.

Ajantasaiset ilmakuvat vähentävät merkittävästi maastokäyntien tarvetta. Useissa viranomais- ja asiakaspalvelutilanteissa tarvittavat tiedot voidaan todeta luotettavasti toimistotyönä, mikä säästää henkilöstöresursseja, nopeuttaa asioiden käsittelyä ja vähentää matkustamistarvetta. Ilmakuvien avulla voidaan esimerkiksi tarkistaa rakennusten sijaintia, liittymien paikkoja, kulkuyhteyksiä, maanpinnan muutoksia sekä erilaisia rakenteita ilman erillistä maastokäyntiä.

Kaupungin toiminnan näkökulmasta ilmakuvat lisäävät valmistelun tehokkuutta ja mahdollistavat laadukkaamman päätöksenteon erityisesti tilanteissa, joissa maastokäynti olisi muutoin välttämätön.

Ympäristönsuojelussa ilmakuvia käytetään muun muassa maa-ainesottoalueiden valvonnassa, pilaantuneiden maiden (PIMA) tarkasteluissa, roskaantumisen seurannassa, pohjavesialueiden maankäytön tarkkailussa sekä ympäristössä tapahtuneiden muutosten todentamisessa. Eri vuosina otettujen ilmakuvien vertailu mahdollistaa muutosten havaitsemisen ja auttaa arvioimaan toimintojen vaikutuksia ympäristöön. Ilmakuvat tarjoavat usein kartta-aineistoja tarkemman käsityksen alueiden todellisesta tilanteesta. Kuvista voidaan havaita esimerkiksi oja, valtaojia, maa-ainesten ottoalueiden laajenemista, luvattomia täyttöjä, roska-alueita tai metsänkäytön muutoksia, joita ei välttämättä ole merkitty kartta-aineistoihin.

Rakennusvalvonnassa ilmakuvat tukevat rakentamisen jälkivalvontaa ja keskeneräisten lupien seurantaan. Rakennusten olemassaolo, laajennukset ja muiden rakennelmien toteutuminen voidaan monissa tapauksissa todeta ilmakuvien perusteella. Ajantasaiset ilmakuvat ovat myös tärkeä väline kiinteistöverotarkistuksissa ja rakennuskannan ajantasaisuuden ylläpitämisessä.

Kiinteistötoimituksissa ja kiinteistöasioiden valmistelussa ilmakuvat helpottavat alueiden hahmottamista sekä viranhaltijoiden että asiakkaiden näkökulmasta. Ilmakuva tarjoaa usein karttaesitystä selkeämmän kuvan todellisesta maastotilanteesta.

Infrapalveluissa ilmakuvia hyödynnetään suunnittelutehtävissä, palautteisiin vastaamisessa, liikennemerkkisuunnitelmien laatimisessa sekä pinta-alalaskennoissa esimerkiksi aitaamis- ja kaivulupien käsittelyssä. Lisäksi ilmakuvat helpottavat kunnossapidon, viheralueiden, puistojen sekä liikenneympäristön suunnittelua. Viistokuvat mahdollistavat alueiden ja näkymien havainnollistamisen tavalla, johon perinteiset kartta-aineistot eivät kykene.

Ilmakuvat ovat käytössä myös kaupungin paikkatietojärjestelmissä ja karttapalveluissa, joita hyödyntävät kaupungin asukkaat, yritykset ja vapaa-ajan asukkaat. Ajantasainen kuva-aineisto parantaa palveluiden laatua ja lisää kaupungin tuottaman paikkatietoaineiston käyttökelpoisuutta.

Ilmakuvien avulla asiakkaita voidaan palvella tehokkaammin myös puhelimitse ja sähköisesti, koska sekä asiakas että viranhaltija voivat tarkastella samaa aluetta ja keskustella sen yksityiskohdista yhteisen näkymän perusteella.

Kaupungin kehittäminen

9123 Asuntomessujen taideprojekti (2026-2028)

Osana Salon asuntomessujen toteutusta on tarkoituksena toteuttaa taidetta kaupunkikeskustan alueelle. Taide ja kulttuuri luovat hyvinvointia ja virkistävät kaupunkikuvaa. Hanke etenee toteutusvaiheeseen vuoden 2027 aikana, joten rahoituksen painopistettä on aikaistettu.